

2008-ieji įžiebė saugesnio eismo viltį

Eismo saugumo požiūriu besibaigiančius metus galima vadinti geriausiais nuo tada, kai buvo atkurta nepriklausomybė. 2008-aisiais, palyginti su ankstesniais metais, šalies keliuose įvyko mažiau eismo nelaimių, žuvo ir buvo sužeista mažiau žmonių.

Paulius UGLANSKIS

Nors šiemet Lietuvoje įvyko šimtai skaudžių avarių, per kurias gyvybės neteko daugybė žmonių, vis dėlto padėtis šalies keliuose, palyginti su ankstesniais metais, tapo geresnė. Pagal žuvusiųjų keliuose skaičių šie metai buvo geriausi per pastaruosius du dešimtmečius. Tačiau policijos pareigūnai perspėja: karas keliuose dar nelaimėtas, o norint pasiekti gerų rezultatų ir užtikrinti, kad Lietuvoje eismo saugumas būtų pavyzdinis arba bent jau priartėtų prie Europos vidurkio, reikia kryptingai tęsti pradėtą saugaus eismo politiką. Ekspertų skaičiavimais, jei per artimiausius keletą metų pavyks tai įgyvendinti, Lietuvos keliuose bus iš tiesų saugu, bet ne anksčiau kaip po 10 metų.

Statistika geresnė

Per 11 šių metų mėnesių Lietuvoje užregistruota šiek tiek daugiau nei puspenkto tūkstančio eismo įvykių. Per juos 460 žmonių žuvo, dar beveik 5500 buvo sužeista. Palyginti su tuo pačiu 2007 metų laikotarpiu, avarių šalyje sumažėjo 23,5 proc., žuvusiųjų - 31,1 proc., sužeistųjų - 26,3 procento.

Kone daugiausia prosvaisčių matyti žvelgiant į neblaivių vairuotojų sukelto eismo įvykius. Šiemet jų užregistruota beveik 40 proc. mažiau nei pernai. Per šios rūšies eismo nelaimės 2008-aisiais iš viso žuvo beveik pusšimtis žmonių, dar daugiau kaip 700 buvo sužeista.

Dėl neblaivių vairuotojų kaltės daugiausia avarių - 66 - užregistruota rugpjūtį. Per jas 7 žmonės žuvo, 110 buvo sužeista. Birželio ir gegužės mėnesiais atitinkamai užfiksuoti 56 ir 54 tokie eismo įvykiai.

Daugiausia neblaivių vairuotojų sukelto eismo nelaimių, kai nukentėjo žmonės, užregistruota Vilniuje, Klaipėdoje ir Jonavos rajone. 2008 metais Druskininkuose, Neringoje ir Birštone neužfiksuota nė vienos avarijos dėl neblaivaus vairuotojo kaltės.

Per 11 šių metų mėnesių Lietuvos keliuose daugiausia žuvo vairuotojų - 150, arba 86 mažiau nei tuo pat metu pernai. Šiemet gyvybės neteko maždaug 150 pėsčiųjų, tai yra 49 mažiau nei per tą patį 2007 metų laikotarpį. Beje, dau-

Šiemet Lietuvoje per eismo įvykius žuvo trečdaliu mažiau žmonių negu pernai, tačiau specialistai perspėja, kad džiaugtis gerėjančia statistika dar labai anksti.

giau kaip pusė pėsčiųjų žuvo tam siu paros metu. Per 11 šių metų mėnesių taip pat žuvo 121 keleivis ir 35 dviratininkai.

Daugiausia žmonių neteko gyvybės per avarijas Vilniuje ir Kauno rajono savivaldybės teritorijoje. Visaginė tokių aukų išvengta.

Per 11 šių metų mėnesių užregistruoti 978 eismo įvykiai, kai nukentėjo nepilnamečiai. Tai 27 proc. mažiau nei tuo pačiu 2007-ųjų laikotarpiu. Žuvo 33 nepilnamečiai, dar beveik 1100 sužeista.

Nuo metų pradžios įsigaliojusios didelės baudos vairuotojams buvo tarsi terapinis šokas, tačiau tokia terapija statistiškai veiksminga tik 6-11 mėnesių nuo jos taikymo pradžios.

Statistikos duomenimis, avaringiausios šių metų savaitės dienos buvo penktadienis, šeštadienis ir ketvirtadienis. Tomis dienomis atitinkamai užregistruoti 770, 728 ir 635 eismo įvykiai, per kuriuos nukentėjo žmonės. Pačios avaringiausios buvo 17 ir 18 valandos.

Efektas - griežtesnė atsakomybė

Pasak Lietuvos policijos generalinio komisaro pavaduotojo Sauliaus Skvernelio, beveik visi avaringumo rodikliai gerėjo dėl vienintelės esminės priežasties - nuo metų pradžios įsigaliojusios didesnės baudų. Pareigūno nuomone, tai buvo pirmas efektyvus žingsnis eismo saugumui pagerinti.

"Reikia pripažinti, kad avarin-

gumas visoje šalyje sumažėjo pirmiausia dėl griežtesnės atsakomybės. Gerokai padidinus baudas vairuotojai keliuose tapo atsakingesni. Tačiau staiga sugriežtėjusi atsakomybė tėra trumpalaikė priemonė. Norint, kad efektas būtų ilgalaikis, būtina toliau kryptingai siekti užsibrėžto eismo saugumo tikslų", - LŽ teigė S.Skvernelis.

Generalinio komisaro pavaduotojas įsitikinęs, kad prie sumažėjusio avaringumo prisidėjo ir keletą pastarųjų metų plačiai reklamuojamos švietėjiškos akcijos. Jo nuomone, per įvairias visuomenės informavimo priemones rodomi vaizdo ir garso klipai po truputį smelkiasi į eismo dalyvių sąmonę. "Žmonės, nuolat matydami kraupias, tačiau tikras skaudžių eismo įvykių pasekmes, pamažu pradeda suvokti, jog eismo saugumas - visų rūpestis", - pridūrė S.Skvernelis.

Pareigūnas priminė, kad policijos patruliai, nors šių metų rezultatai ir geresni, toliau akylai stebės, o esant reikalui ir griežtai baus visus kelių eismo pažeidėjus. Kitąmet, kaip ir ankstesniais metais, vėl bus organizuojamos prevencinės akcijos, atliekama vairuotojų ir pėsčiųjų kontrolė.

Policijos departamentas pranešė, kad nuo šiandien iki sausio 4-osios policijos patruliai visoje šalyje rengs reidus ir tikrins transporto priemonių vairuotojų blaivumą, žiūrės, ar jie nėra apsvaigę nuo narkotinių ir kitų psichiką veikiančių medžiagų. Magistralinius kelius prižiūrintiems pareigūnams šventinėmis dienomis taip pat nurodyta sustiprinti patruliavimą.

10 metų perspektyva

Susisiekimo ministerijos Saugaus eismo departamento direktorius Vigilijus Sadauskas pripa-

žino, kad 2008-ieji eismo saugumo požiūriu buvo patys geriausi per pastaruosius 20 metų. Jis LŽ teigė, jog tai didelis ir svarus poslinkis, tačiau pridūrė, kad "užmigti ant laurų" dar per anksti. "Viena vertus, galime tik džiaugtis gerėjančiais rezultatais, kita vertus, privalome ir toliau ryžtingai žengti eismo saugumo gerinimo keliu. Mano, kaip, beje, ir daugelio kitų ekspertų nuomone, jei ateityje pavyks įgyvendinti visą numatytą saugaus eismo paketą, Lietuva tikrai pakils iš avaringumo liūno. Žinoma, tai neįvyks taip greitai, kaip norėtumėsi, tačiau per 5 ar

10 metų žuvusiųjų skaičių keliuose, tikru, galima gerokai sumažinti", - kalbėjo V.Sadauskas.

Saugaus eismo departamento vadovas neslėpė, kad prie gerėjančio eismo saugumo šiemet labiausiai prisidėjo sugriežtinta eismo dalyvių atsakomybė. Specialisto manymu, didelės baudos buvo tarsi terapinis šokas. Tačiau V.Sadauskas įsitikinęs, kad tokia terapija statistiškai veiksminga tik 6-11 mėnesių nuo jos taikymo pradžios, todėl jei atsakingos šalies institucijos nesi laikys kryptingos saugaus eismo politikos, jau kitąmet situacija keliuose vėl gali grįžti į senąsias vėžes.

Saugaus eismo departamento direktorius V.Sadauskas sako, kad 2008-ieji eismo saugumo požiūriu - patys geriausi per pastaruosius 20 metų.